

Postkodlotteriet stödjer SAKs utbildning av barnmorskor

I Afghanistan är bristen på utbildade barnmorskor akut och nio av tio kvinnor föder utan professionell hjälp. För att öka andelen utbildade barnmorskor får Svenska Afghanistankommittén stöd av Postkodlotteriet för att utbilda 24 barnmorskor i Wardakprovinsen i Afghanistan. Stödet går till utbildning, kurslitteratur, mat och logi för eleverna som efter examen återvänder till sina hembyar för att arbeta.

Text: Monica Eriksson

Monica är insamlingsansvarig på Svenska Afghanistankommittén.

– Vi är mycket glada att Postkodlotteriet valt att stödja vår utbildning av barnmorskor, säger Peter Brune, generalsekretär, SAK. Varje utbildad barnmorska bidrar till säkrare förlossningar och minskar mödradödligheten.

Mödradödligheten i Afghanistan är bland den absolut högsta i världen. Dessutom dör vart fjärde barn före fem års ålder. Afghanska nyblivna mödrar får ibland rådet av sina egna mammor att inte fästa sig för mycket vid sina barn medan de är riktigt små. Varje år dör cirka 23 000 flickor och kvinnor i sviterna av graviditet eller förlossning. Det innebär att det en gång i halvtimmen dör en gravid kvinna. När en nyförlöst mor dör är risken stor att även det nyfödda barnet dör. 74 procent av de barn som föds av en mor som dör i barnsäng dör själva inom ett år.

Förstföderskor ofta unga

Orsakerna till Afghanistans höga mödradödlighet är många. Det är ett av världens fattigaste länder och varje kvinna föder i genomsnitt sex till sju barn. Landet har under årtionden utsatts för konflikt, extrem fattigdom, brist på utbildning, hälsovård och utbildade barnmorskor. En

bidragande orsak är också att förstföderskorna är unga; över hälften av flickorna i Afghanistan är gifta innan de fyllt 16 år. De ofta väldigt långa avstånden till närmaste klinik eller sjukhus är en annan orsak till den höga mödradödligheten.

Att minska mödradödlighet är inte enbart en fråga om hälsovård. I synnerhet är utbildning kanske den främsta nyckeln till att bryta fattigdom, att förbättra kunskap om näringslära och hur man tar bäst hand om sig själv och sina barn. Utbildning kan även leda till att man föder sitt första barn vid högre ålder och att man inte föder med för täta intervaller vilket är till gagn både för mödrars och barns hälsa. Flickor som föder barn före 15 års ålder löper fem gånger högre risk att dö i barnsäng än kvinnor som föder barn vid 20 års ålder.

Idag finns barnmorskeskolor i de flesta provinser. Tillsammans med bland annat SAK har det afghanska hälsoministeriet ökat antalet barnmorskor i landet från 467 år 2002 till cirka 3 000 förra året. 2004 fanns det bara fem fungerande barnmorskeskolor. Idag finns det 32. SAK har totalt utbildat 175 barnmorskor. Och fler är under utbildning. Men det behövs ännu fler. Hälsoministeriet räknar med att det ska finnas 8 000 barnmorskor inom tio år.

Målsättningen när SAK startade utbildning av barnmorskor i Wardak för fem år sedan var 21 födslar i månaden. Verkligheten överträffade alla förväntningar. Nu genomförs 200 födslar i månaden. Tio gånger fler än planerat. •

Barnmorskor i Afghanistan

- SAK har utbildat 175 barnmorskor
- 47 genomgår SAKs barnmorskeutbildning just nu
- Ytterligare 24 elever påbörjar nu sin utbildning tack vara Postkodlotteriets stöd
- 18 000 födslar sker årligen på SAKs kliniker

Barnmorskestudenter övar på plastdockor.

Vid barnmorskeskolorna finns dagis för studenternas barn.

SAKs Lasse Bengtsson på besök på en av SAKs barnmorskeskolor.